

Fővárosi Ítéltábla
11.Pk.50.062/2019/2.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Hatlaczki Gyula ügyvéd (*cím*) által képviselt *kérelmező (cím)* kérelmező részéről,
a Pest Megyei Területi Választási Bizottság (1052 Budapest, Városház utca 7.) 2019. október 18. napján meghozott 237/2019. (X. 18.) számú TVB határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelem alapján lefolytatott nemperes eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla a Pest Megyei Területi Választási Bizottság 237/2019. (X. 18.) számú TVB határozatát – a HVB határozatára is kitéjedően – részben megváltoztatja és a további jogsértéstől eltiltást mellőzi;
ezt meghaladóan a határozatot helybenhagyja.

Kötelezi a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felet, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 10.000 (Tízezer) forint feljegyzett eljárási illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Elek Viktória független polgármesterjelölt 2019. október 13. napján kifogást nyújtott be a Szentmártonkátai Helyi Választási Bizottsághoz (HVB). Előadta, hogy *kérelmező* a jelenlegi polgármester Szentmártonkátai Nagyközség Önkormányzat hivatalos Facebook oldalán 2019. október 12-én reggel bejegyzést tett, melynek tartalma a választói akarat befolyására irányult, nevezetesen kiemelte azt a szórólapját, amelyben dr. Boér Imre Hunor polgármester jelöltet ajánlotta a lakosok figyelmébe. Ez a bejegyzés kampánytevékenységnek minősül. Kifejtette, *kérelmező* az önkormányzat hivatalos Facebook oldalán hozta nyilvánosságra bejegyzését (a Facebook oldal besorolása „kormányzati szervezet”), amely nem alkalmas magánvélemény közlésére, mivel a többi szentmártonkátai lakosnak nincs lehetősége az oldalon magánvéleményét önálló bejegyzésben kifejeíteni. Ezzel megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 2. § (1) bekezdését.

Kifogásában kérte, hogy a HVB állapítsa meg a Ve. 218. § (2) bekezdése alapján a jogszabálysértés tényét; *kérelmezőt* tiltsa el a további jogszabálysértéstől; a választási kampány szabályainak megsértése miatt szabjon ki részére bírságot.

Felhívta a figyelmet arra, hogy *kérelmező* ezen kampányidőszakban már harmadik alkalommal követett el jogsértést és a jogsértéstől eltiltó 51/2019. (X. 8.) HVB határozatnak (melyben kötelezte a választási bizottság a Facebook bejegyzést a közösségi oldalról eltávolítani) nem tett eleget.

A bírság kiszabásánál kérte figyelembe venni, hogy a bejegyzés a szentmártonkátai lakosok széles köréhez eljutott, a Facebook oldalnak 1.632 követője van; a jogsértés szándékos volt, hiszen a jogász végzettségű *kérelmező* a vonatkozó jogszabályokat nyilván ismeri; a választási eljárás tisztaságába *kérelmező* a kampányidőszak során többször is beavatkozott; a kifogásolt bejegyzés megtételekor már tudomással volt arról, hogy a TVB nem adott helyt fellebbezésének, melyben a korábbi jogsértését megállapító határozatot támadta.

A HVB a kifogásnak 54/2019. (X. 13.) számú HVB határozatával helyt adott: a Ve. 218. § (2) bekezdés a) pontja alapján a jogszabálysértés tényét megállapította; *kérelmező* polgármestert a további jogszabálysértéstől eltiltotta; egyúttal kötelezte, hogy a bejegyzést teljes egészében távolítsa el Szentmártonkáta Nagyközség Önkormányzat hivatalos Facebook oldaláról. A kifogásban foglaltak és a mellékelt Facebook bejegyzés alapján megállapította, hogy *kérelmező* jelenlegi polgármester már több ízben megsértette a választás Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti alapelvét azzal, hogy 2019. október 12-én az önkormányzat hivatalos Facebook oldalán közzétett bejegyzésben kiemelte egy korábbi (bírság alapját képező) kiadványban az általa ajánlott dr. Boér Imre Hunor független polgármester jelöltet a többi polgármesterjelölt közül.

A pénzbírság kiszabását indokolatlannak tartotta, mert ugyanezen a napon egy másik kifogás tárgyában hozott határozatában már szabott ki pénzbírságot a jelenlegi polgármesterrel szemben.

A határozat ellen *kérelmező* nyújtott be fellebbezést és kérte a HVB határozat megváltoztatásával a kifogás elutasítását. Sérelmezte, hogy a HVB marasztaló döntést hozott és a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a választás tisztaságának megóvása, továbbá az e) pontja alapján a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás szabályainak megsértése okán fellebbezett és hivatkozott a szabad véleménynyilvánításhoz való emberi jogára, melyet az Alaptörvény IX. cikke deklará, valamint az ezt alátámasztó 3154/2018. (V. 11.) AB határozatra.

Előadta, hogy a kifogással érintett bejegyzést magánszemélyként írta és sem hivatali pozícióját, sem más helyzetét nem használta fel ekkor. Sem az önkormányzat, sem a képviselő-testület nevében nem járt el, erre utaló megjegyzést nem tett. Hivatkozott a megjelölt AB határozatra, mely szerint ha nem polgármesteri minőségben jár el, ugyanúgy magánszemélynek tekinthető, akit megillet a véleménynyilvánítás szabadsága. Úgy vélte, véleménynyilvánítási szabadsága nem korlátozható, mivel az Alkotmánybíróság hivatkozott határozata hangsúlyozta, hogy alapos mérlegelés alapján kell arról dönteni, hogy a polgármester az önkormányzat nevében járt-e el, vagy csupán politikai vagy magánvéleményét fejtette ki.

Hangsúlyozta, hogy nem közölt olyan plusz információt a lakossággal, amely ne lett volna elérhető a Szentmártonkáta Nagyközség hivatalos oldalán, hiszen a korábban meghozott HVB és TVB határozatok ott megtekinthetők, többek között a szórólapjáról szóló közlés is, melyben dr. Boér Imre Hunor független polgármester jelöltet ajánlotta a lakosok figyelmébe. Előadta, hogy a kifogásban megnevezett Facebook oldal nem tekinthető a Szentmártonkáta Nagyközség hivatalos oldalának.

Kifejtette, hogy a Facebook oldalon, melyen bejegyzése megjelent, nem került korlátozásra senkinek a hozzászólási lehetősége, ezt éppen a hozzászólások magas száma támasztja alá. Sérelmezte, hogy a HVB határozatában olyan korábbi határozatokra hivatkozott, amelyek még nem emelkedtek jogerőre.

A Pest Megyei Területi Választási Bizottság (TVB) 237/2019. (X. 13.) számú TVB határozatában a HVB határozatát helybenhagyta. Határozatát azzal indokolta, hogy az önkormányzati honlapról érhető el a település címerével ellátott Facebook oldal, ezért az az önkormányzat Facebook oldalának tekintendő, melyen történő kampánytevékenység folytatása megvalósítja a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti alapelv sérelmét, ezért a HVB döntése helyes volt.

A TVB határozat ellen *kérelmező* terjesztett elő bírósági felülvizsgálati kérelmet és kérte a HVB és TVB határozat megváltoztatásával a kifogás elutasítását.

Előadta, hogy a választási bizottságok megsértették a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontját, amikor megállapították, hogy jogsértést követett el, holott ő csupán az Alaptörvény IX. cikkében deklarált szabad véleménynyilvánítási jogával élt. Hangsúlyozta, hogy a kifogással érintett bejegyzést magánszemélyként írta, sem hivatali pozícióját, sem más helyzetét nem használta fel, magánvéleményéről tájékoztatta a helyi lakosságot. Úgy vélte, az általa hivatkozott AB határozat is azt támasztja alá, hogy nem lehet korlátozni a véleménynyilvánítási szabadságát.

Kiemelte, hogy nem közölt olyan plusz információt a lakossággal, amely ne lett volna elérhető a Szentmártonkáta Nagyközség hivatalos honlapján, ott ugyanis a HVB és TVB határozatok, valamint a szórólapról szóló közlés is elérhető, melyen dr. Boér Imre Hunor független polgármesterjelöltet ajánlotta a lakosok figyelmébe. A kifogás tárgyát képező bejegyzésben arról írt, hogy a 3254/2018. (V. 11.) AB határozatra figyelemmel megfontolja a TVB által hozott határozatok megfellebbezését. Ez szerinte nem tartalmaz semmilyen kivetni valót, e közléssel nem követett el jogszabálysértést, ezen információkat a HVB és TVB is ismertette a helyi lakosokkal.

Megismételte, hogy a kifogással érintett Facebook oldal nem tekinthető a Szentmártonkáta Nagyközség hivatalos oldalának.

Sérelmezte azt is, hogy a HVB határozat többszöri jogsértésre utal, azonban a határozat meghozatalakor a jogsértést megállapító végzések még nem emelkedtek jogerőre.

A Fővárosi Ítéltábla a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényeket rögzíti:

A Szentmártonkáta Nagyközség Önkormányzat hivatalos honlapjáról nyitható meg az a Facebook oldal, amelyen *kérelmező* a kifogásolt bejegyzést tette.

A szentmártonkátai lakosokhoz címzett bejegyzés így kezdődik: „Az önökhöz eljuttatott zöld színű kiadványom – melyet a lakosoktól való elköszönésnek szántam és egyben dr. Boér Imre Hunor független polgármesterjelöltet ajánlom figyelmükbe – ellen több polgármester jelölt is kifogással élt.” A bejegyzés ezt követően a bejegyző véleményét fejt ki, sérelmezi, hogy magánvéleményét nem mondhatja el az önkormányzati választással kapcsolatban és tájékoztatja a lakosokat, hogy a választási bizottságok döntését meg kívánja támadni.

A *kérelmező* felülvizsgálati kérelme határidőben [Ve. 224. § (2) bekezdése] hiánytalan tartalommal [Ve. 224. § (3)-(5) bekezdései] érkezett, a *kérelmező* érintettsége is igazolt volt [Ve. 222. § (1) bekezdése], ezért a Fővárosi Ítéltábla azt érdemben vizsgálta.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem az alábbiak szerint részben alapos.

Az Alaptörvény IX. cikk (1) szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

Magyarország Alaptörvényéből azonban nem következik, hogy a közhatalmi szervek is rendelkezzenek a szólás- és véleménynyilvánítás szabadságának Alaptörvény IX. cikke által garantált alapjogával, mert a véleménynyilvánítás szabadsága mint alapjog az egyén számára biztosítja – elsősorban éppen az állami beavatkozással szemben –, hogy megalapozottan részt tudjon venni a társadalmi és politikai folyamatokban {lásd: többek között 29/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [42]}.

A Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pont értelmében a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a választás tisztaságának megóvását, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét. A Ve. személyi hatálya nem korlátozódik meghatározott személyekre és szervekre, a választási eljárás szabályait és alapelveit mindenkinek be kell tartania, akinek tevékenysége érinti a választással kapcsolatos egyes közjogi jogviszonyokat, így az önkormányzati szerveknek, így a választás ideje alatt hivatalban levő polgármestereknek, mint a helyi képviselő testületek vezető tisztségviselőinek is.

A kampányidőszak alatt a jelöltek és a jelölő szervezetek a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjába foglalt esélyegyenlőségének érvényesítése érdekében az önkormányzati szerveknek tartózkodniuk kell attól, hogy a pártok szabad versengésébe beavatkozzanak (BH 2014/12/379., Kvk.IV.37.360/2014/2.). Mindezekből az következik, hogy kampányidőszakban az önkormányzati szervek véleménynyilvánítási szabadsága korlátozás alá eshet.

A felülvizsgálatot kérő személynek, mint magánszemélynek tehát joga van a szabad véleménynyilvánításhoz. Polgármesteri tisztségében eljárva azonban e véleménynyilvánítási szabadságot a választási kampányidőszakban a Ve. követelményei korlátozhatják, mert a választási kampányidőszakban az önkormányzati szerveknek tartózkodniuk kell attól, hogy a választási versengésbe beavatkozzanak.

A polgármester, ha hivatali tevékenységével összefüggésben jár el, az önkormányzat nevében tevékenykedik. A magánjellegű és polgármesteri szereplésnek élesen el kell különülnie egymástól. Ha e két élethelyzet összemosódik, vagy nehezen határolható el, felmerülhet a politikai véleménynyilvánítás önkormányzathoz kötődése, amely azonban a fentiek szerint korlátozás alá esik. [3154/2018.(V.11.) AB határozat]

Az ítéletábra maga is hangsúlyozza, hogy a választás tisztasága érdekében a helyi önkormányzatoknak (és így a vezető tisztségviselőjüknek is) a választási kampány idején a jelöltek és jelölő szervezetek versenyében semlegesnek kell maradnia, mivel a demokrácia elképzelhetetlen a politikai pluralizmus és pártok esélyegyenlősége nélkül. Az azonos feltételeket tartalmazó jogi keret garantálja az állam semlegességét, amely követelmény az önkormányzatokra is irányadó (Kúria Kvk.II.37.714/2014/2. számú határozata).

Választási időszakban megkérdőjelezi a választás tisztaságát, az egyenlő esélyek elvének érvényesülését az a tény, vagy akár csak látszat, ha választási kampányban az önkormányzat, vagy vezető tisztségviselője, a polgármester a semleges pozícióját feladva az egyik jelölt mellett tűnik fel. Ez alkalmas lehet arra, hogy helyi szinten megbontsa a jelöltek közötti esélyegyenlőséget, sértse a választás tisztaságát.

Az adott ügyben a kifogásoló fél arra hivatkozott, hogy a *kérelmező* polgármester által a Szentmártonkátai Nagyközség hivatalos Facebook oldalán 2019. október 12. napján reggel tett bejegyzése a sérti a Ve. 2. § (1) bekezdését.

A felülvizsgálati kérelemben kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra elsősorban azt vizsgálta, hogy adott esetben a területi választási bizottság jogsértő döntést hozott-e, amikor *kérelmező* Facebook bejegyzését nem magánvéleményként, hanem polgármesterként végzett kampánytevékenységként értékelte. Ebben a körben azt kellett vizsgálat alá vonni, hogy *kérelmező* polgármesterként, a polgármesteri jogosítványai felhasználásával, vagy magánszemélyként nyilvánított a megjelölt helyen véleményt.

Az ítéletábra osztotta a TVB álláspontját, miszerint az önkormányzati honlapról elérhető, a település címerével ellátott Facebook oldal az önkormányzat Facebook oldalának tekintendő.

Köztudomású, hogy Facebook bejegyzés megtételére csak az a személy jogosult, akinek ezen az oldalon jogosultságot adnak. Más személyek csak – jóval korlátozottabban – megjegyzés tételére jogosultak. Az adott ügyben a polgármesternek jogosultsága volt az önkormányzati Facebook oldalon bejegyzés megtételére, a helyi lakosok, választópolgárok, a többi jelölt csak megjegyzést tehettek.

A hivatalban levő, de búcsúzó polgármesternek joga van arra, hogy elköszönjön választóitól akár a kampányidőszakban is, azonban ha a helyi önkormányzat, mint a közhatalom gyakorlója által fenntartott Facebook oldalon az aktuális választási időszakban egy személy mellett korteskedve teszi ezt, az kampánytevékenységnek minősül. Az is korteskedésnek minősül, ha burkoltan és nem nyíltan teszi ezt a polgármester.

Kérelmező polgármester azzal a magatartásával, hogy a Szentmártonkátai Nagyközségi Önkormányzat Facebook oldalán magánvéleménynek tűnő bejegyzésének első mondatában hivatkozott arra a szórólagra, amelynek kapcsán jogsértését már korábban megállapította a HVB és ismételten – látszólag a szórólap beazonosítására szolgáló módon, de valójában – felhívta a figyelmet arra, hogy dr. Boér Imre Hunor

független polgármester jelöltet ajánlja a szavazópolgárok figyelmébe, megbontotta a jelöltek és a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőséget és ezzel a választás tisztaságát is megsértette, ugyanis a szórólapon azonosításához nem volt szükséges dr. Boér Imre Hunor polgármester jelölt név szerinti feltüntetése. A polgármester ezzel a mondatával nem csak hivatkozott a korábbi kiadványára, hanem valójában ismét ajánlotta dr. Boér Imre Hunor polgármester jelöltet, ezzel a Facebook oldalt látogató helyi választópolgárok felé erősítette („sulykolta”) ezen jelölt ajánlását. A polgármester a pozíciójából fakadó lehetőséget, az önkormányzat Facebook oldalán való „bejegyzési” jogosultságot használta fel arra, hogy befolyásolja a választók akaratát.

Amennyiben a polgármester saját Facebook oldalán tett volna megjegyzést (polgármesteri tisztségéhez járó lehetőségek felhasználása nélkül; anélkül, hogy bármilyen módon utalt volna a polgármesterségére) az magánvéleménynek lett volna tekinthető, azonban a polgármesteri pozíciójából eredő bejegyzési jogot használta fel az önkormányzati Facebook oldalon történő közlésre és ez már alkalmas a választási esélyegyenlőség megbontására és ezáltal a választás tisztaságának megsértésére.

Mind a HVB, mind a TVB tehát jogszerű döntést hozott, amikor megállapították, hogy *Kérelmező* polgármester Facebook bejegyzése megsértette a Ve. 2.§ (1) bekezdés a) pontját.

A HVB határozata meghozatalakor helyesen döntött a további jogszabálysértéstől eltiltás kérdésében is, azonban időközben a választás megtörtént, a választási kampányidőszak a Ve.139. § (1) bekezdése alapján a szavazás befejezésével véget ért, ezért a TVB határozata meghozatalának időpontjában a kampánytevékenységben megvalósuló jogszabálysértéstől való eltiltás már értelmezhetetlen volt.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbírálva a Ve. 231. § (5) bekezdése alapján a TVB határozatát – a HVB határozatára is kiterjedően – a jogsértés megállapítása tekintetében helybenhagyta, míg a további jogsértéstől eltiltás tekintetében megváltoztatta, ez utóbbi rendelkezést mellőzte.

Az ítéltábla a közigazgatási nemperes eljárás illetékének mértékét az illetékekről szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (5) bekezdése alapján határozta meg, és a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték megfizetésére a *kérelmezőt* Ve. 228. § (2) bekezdésének megfelelően, a Pp. 630. § (5) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 35. § (1) bekezdése értelmében, a Pp. 101. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

A határozattal szembeni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2019. október 24.

dr. Volein Anna s.k.
a tanács elnöke

dr. Csányi Terézia Katalin s.k.
előadó bíró

dr. Kovács Mária s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: